

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Πέμπτη 8 Μαρτίου 1990, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής Κ.Ο.Θ.

Άλκης Μπαλτάς

Συμβούλιο Ειδικού Ταμείου Οργανώσεως Συναυλιών

Ζωή Σαμαρά

Παναγιώτης Μπακατσής

Γιάννης Μάντακας

Κώστας Πατσαλίδης

Κώστας Χατζηκωνσταντίνου

Καλλιτεχνική Επιτροπή

Γεώργιος Θυμής

Παύλος Καϊμάκης

Γεώργιος Γράλιστας

Μίκης Μιχαηλίδης

Κώστας Γριμάλδης

Καλλιτεχνική Επιμέλεια Προγράμματος

Άσπα Μαλτσιδου

Για φωτογράφιση, μαγνητοσκόπηση ή ηχογράφιση των συναυλιών απαιτείται άδεια από τη Διεύθυνση της Κ.Ο.Θ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

ΣΟΛΙΣΤ

ΜΙΣΑ ΙΚΕΟΥΤΣΙ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

JOSEPH HAYDN (1732-1809)

Ορατόριο: «Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ»

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διευθύνει : ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Σοπράνο : ΜΙΣΑ ΙΚΕΟΥΤΣΙ

Τενόρος : ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

Μπάσος : ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ

Διδασκαλία χορωδίας : ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Εισαγωγή (ορχήστρα) «Αναπαράσταση του χάους»
2. Recitativo (μπάσος) - Χορωδία «Στην αρχή ο Θεός έπλασε τον ουρανό και τη γη...»
- Recitativo (τενόρος)
3. Aria (τενόρος) - Χορωδία «Φεύγουν τώρα μπρος στις ιερές αχτίδες...»
4. Recitativo (μπάσος) «Κι ο Θεός έπλασε το στερέωμα...»
5. Aria (σοπράνο) - Χορωδία «Το θαυμαστό το έργο...»
6. Recitativo (μπάσος) «Κι ειπε ο Θεός, ας μαζευτούνε τα νερά...»
7. Aria (μπάσος) «Άγρια κύματα σχιζουν...»
8. Recitativo (σοπράνο) «Κι ειπε ο Θεός: στη γη χορτάρι ας βγει...»
9. Aria (σοπράνο) «Την πράσινη στολή οι κάμποι...»
10. Recitativo (τενόρος) «Οι ουράνιες φωνές αναγγέλλουν...»
11. Χορωδία «Ηχήστε χορδές...»
12. Recitativo (τενόρος) «Κι ειπε ο Θεός: ας βγουν φωστήρες...»
13. Recitativo (τενόρος) «Μ' έκλαμπε φως προβάλλει ο ήλιος...»
14. Χορωδία - Τρίο «Τη δόξα σου πλάστη το σύμπαν υμνεί...»
(σοπράνο -τενόρος - μπάσος)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

15. Recitativo (σοπράνο)	«Κι είπε ο Θεός: ας γεννηθούνε άφθονα νερά...»
16. Aria (σοπράνο)	«Μ' ορμή πετά ο αετός...»
17. Recitativo (μπάσος)	«Κι ο Θεός έπλασε τα κήτη...»
18. Recitativo (μπάσος)	«Κι οι άγγελοι τόνισαν τις λύρες τους...»
19. Trio - Χορωδία	«Πανέμορφα προβάλλουν...»
20. Recitativo (μπάσος)	«Κι είπε ο Θεός...»
21. Recitativo (μπάσος)	«Και η γη άνοιξε...»
22. Aria (μπάσος)	«Λάμπει με φως ο ουρανός...»
23. Recitativo (τενόρος)	«Κι ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο...»
24. Aria (τενόρος)	«Περήφανος και δυνατός...»
25. Recitativo (μπάσος)	«Και είδε ο Θεός...»
26. Χορωδία - Trio	«Το έργο ετελείωσεν...»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

27. Recitativo (τενόρος)	«Ροδοντυμένη ξυπνάει...»
28. Duetto (σοπράνο - μπάσος) Χορωδία	«Ω, Ύψιστε Δημιουργέ...»
29. Recitativo (μπάσος)	«Το πρώτο καθήκον εκπληρώθηκε...»
30. Duetto (σοπράνο-μπάσος)	«Αγαπημένε(η) στο πλευρό σου...»
31. Recitativo (τενόρος)	«Ω, ευτυχισμένο ζευγάρι...»
32. Χορωδία	«Υμνήστε τον Κύριο...»

- Στο τελικό χορωδιακό συμμετέχει η μεσόφωνος Γεωργία Συλλαιου.

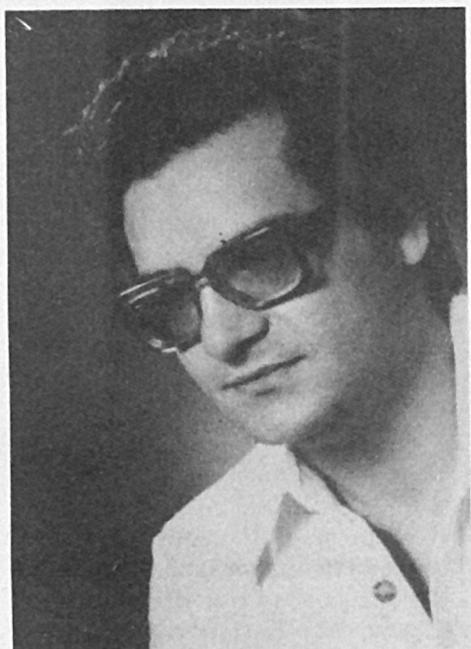
ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1959, σαν τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης με τον αρχικό τίτλο «Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος» (Σ.Ο.Β.Ε.)

Το Νοέμβρη του 1969 έπειτα από συνεχείς προσπάθειες του Σόλωνα Μιχαηλίδη, που ήταν ο ιδρυτής και μόνιμος διευθυντής της Σ.Ο.Β.Ε., η ορχήστρα κρατικοποιήθηκε και πήρε τον τίτλο «Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης» Κ.Ο.Θ.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, εκτός από τις τακτικές της εμφανίσεις συχνά δίνει συναυλίες σε σχολεία, εργοστάσια, πολιτιστικά κέντρα και σε πόλεις της Βόρειας Ελλάδας.

Με την Κ.Ο.Θ. συνεργάστηκαν παγκοσμίου φήμης σολίστες. Από το 1966 η Κ.Ο.Θ. συμμετέχει τακτικά στα διεθνή φεστιβάλ «Δημήτρια» Θεσσαλονίκης και Αθηνών.

ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Κρατικό Ωδείο της πόλης του βιολί με τον Στ. Παπαναστασίου και ανώτερα θεωρητικά με το Σόλωνα Μιχαηλίδη. Για ένα διάστημα ήταν μέλος της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και συνεργάτης του Μουσικού Τμήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Το 1970 και 1971 με υποτροφία της οργάνωσης «Μουσικά Νιάτα» πήρε μέρος σαν βιολιστής στην «παγκόσμια ορχήστρα νέων» (στον Καναδά και το Βέλγιο).

Το 1974 πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ και με υποτροφία της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών συνέχισε τις σπουδές τους στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Δυτικού Βερολίνου. Το Μάρτιο του 1978 πήρε το δίπλωμα σύνθεσης από την τάξη του Max Baumann και τον Ιούνιο του 1978 το δίπλωμα διεύθυνσης ορχήστρας από τον καθηγητή Hans - Martin Rabenstein.

Έχει διευθύνει την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Όπερα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Εθνική Λυρική Σκηνή και έχει δώσει πολλές συναυλίες συμφωνικής μουσικής και παραστάσεις όπερας στην Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Πολωνία, Αυστρία, Βέλγιο, Σοβιετική Ένωση και σ' άλλες χώρες. Έχει διευθύνει έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών για ηχογραφήσεις από την ΕΡΤ, τη Βελγική και την Ιταλική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση.

Σαν συνθέτης έχει γράψει έργα συμφωνικής μουσικής, χορωδιακά, μουσικής δωματίου κ.ά.

Ο Άλκης Μπαλτάς είναι από τα ιδρυτικά στελέχη και μέλη σήμερα τις οργανωτικής επιτροπής των Διεθνών Μουσικών Ημερών, που διοργανώνει η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Από το 1983 είναι διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

ΜΙΣΑ ΙΚΕΟΥΤΣΙ

Η σοπράνο Μίσα Ικεούτσι γεννήθηκε στο Τόκυο, όπου πήρε και τα πρώτα μαθήματα τραγουδιού. Προέρχεται από οικογένεια μουσικών.

Το 1968 με πρόταση του ορατορίστα τενόρου Ernst Haefliger κέρδισε υποτροφία της ελβετικής πρεσβείας του Τόκυο. Συνέχισε σπουδές στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου στις τάξεις των καθηγητών Ernst Haefliger (τραγούδι), Erik Werba (Lied) και Wolfgang Schubert (ορατόριο).

Μετά το δίπλωμά της και λόγω εξαιρετικής επίδοσης κέρδισε υποτροφία της γερμανικής κυβέρνησης και συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές για ένα χρόνο. Κέρδισε επίσης υποτροφία επί 8 χρόνια στα τμήματα αριστούχων τραγουδιού της Ζυρίχης, όπου της απενεμήθη και χρηματικό έπαθλο για εξαιρετική επίδοση. Διακρίθηκε στο διεθνή διαγωνισμό «ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΣ». Μελέτησε επίσης γερμανική όπερα και ορατόριο με τη σοπράνο Maria Stader. Ανήκε στα μόνιμα στελέχη της όπερας της Ουλμ, όπου συμμετείχε σαν πρωταγωνίστρια. Πραγματοποίησε πολλά ρεσιτάλ καθώς και συναυλίες στο εξωτερικό με γνωστούς μαέστρους, όπως Κ. Richter και W. Schubert.

Στην Ελλάδα ήταν μόνιμη συνεργάτης της ΕΡΤ από το 1978, όπου εκτός από τη φωνητική αγωγή της Χορωδίας του Τρίτου, που συνιστούσε τον τομέα ευθύνης της, πραγματοποίησε σειρά εκπομπών μουσικολογικού περιεχομένου. Έχει συνεργαστεί σαν σολίστ σε τέσσερις δισκογραφικές παραγωγές. Πήρε μέρος σαν σολίστ σε συναυλίες με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, τη Συμφωνική της ΕΡΤ, τη Χορωδία της ΕΡΤ, την Κρατική Ορχήστρα Θεσ/νίκης, τη χορωδία του Δήμου Θεσ/νίκης, την Ελληνική Καμμεράτα κ.ά. και συνεργάστηκε σαν πρωταγωνίστρια με την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Η Ικεούτσι έχει πραγματοποιήσει πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις πολλών έργων ελλήνων συνθετών. Δίδαξε φωνητική στο Ωδείο ΑΘΗΝΑΙΟ κι έδωσε εκατοντάδες ρεσιτάλ Lied. Είναι καθηγήτρια φωνητικής στο Εθνικό Ωδείο και ιδρυτικό μέλος του σολιστικού φωνητικού συνόλου «ΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Πραγματοποίησε σπουδές Θεάτρου και Μουσικής στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης.

Φωνητική μουσική σπούδασε στην τάξη της Φέμπης Νικολαΐδου, απ' όπου πήρε δίπλωμα το 1985.

Συμμετείχε σε σεμινάρια της Ακαδημίας Mozarteum του Salzburg με τις E. Schwarzkopf, R. Streich, E. Moser και της Münchner Singschule με την A. Varnay. Ανάμεσα στους ρόλους που τραγούδησε ήταν ο «Alfredo» στην «Τραβιάτα» του Verdi και ο «Τραγουδιστής» στον «Ιππότη με το ρόδο» του R. Strauss. Τους ρόλους αυτούς τραγούδησε αργότερα και σε άλλες γερμανικές πόλεις, όπως Augsburg, Bayreuth, Bamberg.

Από το 1989 συνεργάζεται με την όπερα του Passau, όπου τραγουδάει το ρόλο του «Ταμίνο» στον «Μαγικό Αυλό» του Mozart. Τον ίδιο ρόλο θα ερμηνεύσει την επόμενη σαιζόν και σε άλλα Λυρικά Θέατρα της Γερμανίας.

Παράλληλα συμμετέχει σε συμφωνικά έργα (Beethoven - 9η Συμφωνία Mendelssohn - 2η Συμφωνία), καθώς και σε συναυλίες με έργα θρησκευτικής μουσικής (λειτουργίες και ορατόρια των Händel, Haydn, Mozart κ.ά.).

Η συμμετοχή του στη Δημιουργία του Haydn είναι η τέταρτη συνεργασία του με την Κ.Ο.Θ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ

Ο Φραγκίσκος Βουτσινός γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε στην αρχή μαθηματικός. Παράλληλα με το Πανεπιστήμιο φοίτησε στο Ωδείο Αθηνών, στην τάξη της κ. Καλογερά - Μαύτα.

Το 1960 φεύγει για μουσικές σπουδές στη Βιέννη και παράλληλα κάνει συμβόλαιο με την Volksoper από το 1961 μέχρι το 1963.

Από το 1963 μέχρι το 1965 τραγουδά στην όπερα του Βούπερταλ (Δ. Γερμανία), παίρνοντας μέρος σε 8 πρεμιέρες σ' έναν χρόνο και σε 5 διαφορετικά κοντσέρτα, όπου ερμηνεύει Σιμόν Μποκανέγκρα του Βέρντι και Δον Κιχώτη του Μασσενέ.

Από το 1965 μέχρι το 1972 πρωταγωνιστεί στην όπερα του Ντύσσελτορφ, όπου τραγούδησε 45 ρόλους.

Εμφανίζεται διαδοχικά στις όπερες της Ρώμης, Φλωρεντίας, Μονάχου, Κολωνίας, Ζυρίχης, Άμστερνταμ, Βρυξελλών, Παρισιού κ.ά. Έχει κάνει ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές σε πολλές πόλεις της Ευρώπης. Έχει συνεργαστεί με μεγάλους σκηνοθέτες. Τώρα τελευταία εμφανίστηκε σε 6 κοντσέρτα στο Τόκιο, Χιροσίμα και Οζάβα με τον Ιάπωνα μαέστρο Σέιζι Οζάβα.

Έχει ρεπερτόριο 90 όπερες και 40 περίπου κοντσέρτα. Στην Ελλάδα συνεργάστηκε από το 1975 μέχρι το 1980 σε 14 διαφορετικές όπερες.

Τελευταία συμμετείχε στη «Μήδεια» του Μπράερς.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο Αντώνης Κοντογεωργίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπουδές: Κρατικό Ωδείο «Richard Strauss Konservatorium» και Ανώτατη Μουσική Ακαδημία Μονάχου (Διεύθυνση χορωδίας και Ορατόριο / Lied), Καλοκαιρινή Ακαδημία Mozarteum του Ζάλτσμπουργκ και τμήματα αριστούχων τραγουδιού Ζυρίχης. Βραβείο του διεθνούς διαγωνισμού «ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΣ» στο Ορατόριο και Lied, βραβείο Σ. Μοντσενίγου της Ακαδημίας Αθηνών.

Κατά καιρούς οργάνωσε και διηύθυνε πολλές χορωδίες. Το 1977 ήρθε στην Ελλάδα με πρόσκληση του Μάνου Χατζιδάκι για να οργάνώσει για πρώτη φορά χορωδία της Ελληνικής Ραδιοφωνίας, τη Χορωδία του Τρίτου Προγράμματος, που διηύθυνε μέχρι το 1984. Ίδρυσε το σολιστικό φωνητικό σύνολο «ΟΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΕΣ». Δίδαξε μουσική στο Αμερικανικό Κολλέγιο Ανατόλια, καθώς και σε πολλά Ωδεία και σεμινάρια. Πραγματοποίησε χορωδιακές εκδόσεις, 11 δισκογραφικές παραγωγές και πάνω από 600 ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές. Συνεργάτης του ΥΠΠΟ για τη Χορωδιακή Ανάπτυξη, διευθυντής των Χορωδιών Δήμου Θεσσαλονίκης μέχρι το 1988 και της Χορωδίας του Ωδείου Αθηνών, διευθυντής του Εθνικού Ωδείου Ν. Σμύρνης, της Χορωδίας Φίλων της Μουσικής Θεσσαλονίκης, καθηγητής Χορωδίας και Lied στο Εργαστήρι Όπερας και Θεάτρου του Σπ. Ευαγγελάτου.

Σαν σολίστ ή μαέστρος πραγματοποίησε πάνω από 1000 παραστάσεις με όλες τις συμφωνικές ορχήστρες της χώρας, το Εθνικό Θέατρο, το Αμφιθέατρο Σπ. Ευαγγελάτου, τα Φεστιβάλ Αθηνών, Επιδαύρου, Ηρακλείου, Πάτρας, Δημητρίων, την Όπερα Θεσσαλονίκης, τις Χορωδίες Via Nova Μονάχου, Enescu Βουκουρεστίου, Ραδιοφωνίας Ζάγκρεμπ, τις Ορχήστρες Μπαλσόι, Νέων της ΕΟΚ με τον Λ. Μπερνστάιν, Ραδιοφωνίας του Βελιγραδίου, Νέας Συμφωνικής της Ισπανίας κ.ά.

Πολλοί Έλληνες συνθέτες του έχουν αφιερώσει έργα τους. Στις συναυλίες ή τις εκπομπές του, παρουσίασε πολλά ξένα έργα σε πρώτες ελληνικές εκτελέσεις, καθώς και περισσότερα από 800 ελληνικά συχνά σε πρώτες παγκόσμιες εκτελέσεις.

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η χορωδία των Φίλων της Μουσικής που διευθύνει ο Αντώνης Κοντογεωργίου είναι η μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1988 χορωδία του Δήμου Θεσσαλονίκης, που είχε οργανωθεί σε σώμα τον Ιούνιο του 1985 με απόφαση του τότε Δημοτικού Συμβουλίου. Μετά την αναγκαστική αποχώρηση του μαέστρου και όλων των χορωδών από το Δήμο, ύστερα από μια έντονη δημιουργική πορεία με παρουσίαση τεράστιου αριθμού έργων του διεθνούς και του ελληνικού χορωδιακού ρεπερτορίου, συνεστήθη η Χορωδία των Φίλων της Μουσικής.

Τη συνέχεια της προσπάθειάς τους για ποιοτικό χορωδιακό τραγούδι με παρουσίαση έργων με συμφωνική ορχήστρα ή έργων a cappella, των περισσότερων σε πρώτη ελληνική παρουσίαση, ενίσχυσε έμπρακτα και ένθερμα η Γενική Διεύθυνση της ΕΡΤ Βόρειας Ελλάδας που οργάνωσε σειρά συναυλιών σ' ολόκληρο το βορειοελλαδικό χώρο (Θεσσαλονίκη, Φλώρινα, Αλεξανδρούπολη, Κομοτηνή, Σέρρες).

Συμμετείχε στα ΔΗΜΗΤΡΙΑ, στο Φεστιβάλ Αθηνών, σε σεμινάρια διεύθυνσης χορωδίας, καθώς και σε ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα. Πρόσφατα κυκλοφόρησε και δίσκος της με το Requiem του Μίκη Θεοδωράκη. Σε συναυλίες της ερμήνευσε σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση έργα των ελλήνων συνθετών Μπαλτά, Σαμαρά, Χριστοδοπούλου, Κούκου, Γαζουλέα, Κουρουπού, Παπαθανασίου και Αντωνίου, καθώς και ξένων συνθετών σε πρώτη ελληνική εκτέλεση όπως, Rossini, Poser, Schoeggel, Ravel, Zipp, Brahms, Schubert, Sargent, Bizet, Strasser.

Παράλληλα με την παρουσίαση περισσότερων από 200 μικρότερων έργων, η χορωδία συνεργάζεται με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης για την παρουσίαση έργων με συμφωνική ορχήστρα, ως προς τα οποία η χορωδία των Φίλων της Μουσικής διεκδικεί ηγετικό ρόλο στον ελλαδικό χώρο, παρουσιάζοντας σε διάστημα τεσσάρων χρόνων 29 έργα, 18 από τα οποία σε α' ελληνική εκτέλεση.

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διευθυντής χορωδίας: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ

SOPRANI

Όλγα Αθανασιάδου
Λίλια Αμανατίδου
Δικρανουή Κουμτζιάν
Θάλεια Μαυρίδου
Ευδοκία Παπαστεργίου
Όλγα Παρίτση
Νίκη Σερενίδου
Παναγιώτα Τασιοπούλου
Έλλη Χατζηκυριακίδου

ALTI

Μαρία Βλαχοπούλου
Ανθή Γαλαχουσίδου
Ελένη Μιχαλοπούλου
Τάνια Παπαδοπούλου
Γεωργία Συλλαιού
Βασιλική Τρυπάνη
Έβελιν Φόκτμαν
Αθηνά Χιλιοπούλου

TENORI

Μιχάλης Δημητρακάκος
Λάζαρος Ιωαννίδης
Παναγιώτης Κελέκης
Γεράσιμος Κουβαράς
Γιάννης Κούκας
Χαράλαμπος Κύρκος
Δαμιανός Μουσουλίδης
Παναγιώτης Παπαποστόλου
Αποστόλης Σωτηρούδης

BASSI

Μίμης Κολτσάκης
Τάσος Μισυρλής
Δημήτρης Παπαγεωργίου
Χρόνης Νότας
Θανάσης Παύλου
Γιώργος Σημαιοφορίδης
Γιώργος Σμέρνος
Δημήτρης Χατζούδης

JOSEPH HAYDN

«Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ», ΟΡΑΤΟΡΙΟ ΓΙΑ ΣΟΛΙΣΤ, ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ.

Το ορατόριο της κλασικής εποχής κορυφώνεται στα έργα «η Δημιουργία» και «οι Εποχές» του Haydn. Στα ταξίδια του στο Λονδίνο ο συνθέτης άκουσε μεγάλες παραστάσεις του «Μεσσία» του Händel και εντυπωσιάστηκε πολύ. Έφερε στη Βιέννη μαζί του το αγγλικό κείμενο της «Δημιουργίας» που βασίζεται στο έργο «ο χαμένος παράδεισος» του άγγλου ποιητή Milton. Ο Haydn δυσκολεύτηκε με τα αγγλικά, αλλά ο βιβλιοθηκάριος της Αυλής κόμης van Swieten μετέφερε το κείμενο στα γερμανικά. Έτσι ο 63χρονος Haydn άρχισε τη σύνθεση της «Δημιουργίας» στα 1795 και την τελείωσε τρία χρόνια αργότερα.

Στις 30 Απριλίου 1798 έγινε η πρώτη παράσταση του έργου σε κλειστό αριστοκρατικό κύκλο της Βιέννης, όπου ο Haydn διηύθυνε και ο Salieri έπαιξε στο τσέμπαλο¹. Και εδώ, αλλά και στην ανοιχτή παράσταση για το κοινό (19 Μαρτίου 1799) το έργο βρήκε μεγάλη απήχηση και μεγάλωσε τη φήμη του συνθέτη στην Αυστρία αλλά και σε όλη την Ευρώπη.

Στη «Δημιουργία» ο Haydn συνδυάζει την παράδοση του ορατορίου του Händel (recitativo secco and accompagnato, πολλά χορωδιακά μέρη, φούγκες) με την ώριμη μουσική γλώσσα της κλασικής εποχής, στην οποία συνεισέφερε και ο ίδιος με τις συμφωνίες και τα κουαρτέτα εγχόρδων του. Η διαλεκτική των δύο αντιθετικών θεμάτων (χαρακτηριστικό στοιχείο της κλασικής μουσικής) βρίσκει ανταπόκριση στο κείμενο όπου έχουμε συχνά αντιπαράθεση «αντιθέτων», π.χ. μέρα / ήλιος - νύχτα / φεγγάρι, θάλασσα - ρυάκι, λιοντάρι - αγελάδες, Αδάμ - Εύα. Το κείμενο αποδίδεται ζωντανά και εύστοχα με, στην ουσία, απλά μουσικά μέσα. Για παράδειγμα αναφέρουμε μόνο την εκπληκτική παρουσίαση της δημιουργίας του φωτός: ξαφνικά, μετά την παράσταση του χάους στην αρχή και τον ψίθυρο της χορωδίας, εμφανίζεται η ντο-μείζονα σε φορτίσιμο.

Μολονότι το κείμενο χωρίζεται σε τρία μέρη η μουσική δημιουργεί ακόμη μια υποδιαίρεση με το κορυφαίο τερτσέτο και χορωδία στη μέση του δεύτερου μέρους («Μεγαλουργός και κραταιός είν' ο Θεός»). Και ενώ στα δύο πρώτα μέρη οι τρεις άγγελοι και η χορωδία αφηγούνται τη δημιουργία της γης, το τρίτο μέρος αποτελεί την έκφραση του θαυμασμού του Αδάμ και της Εύας μαζί με τη χορωδία για το μεγαλείο των δημιουργημάτων του Θεού.

Είναι ενδιαφέρον ότι κυρίως τα χορωδιακά μέρη της «Δημιουργίας» χρησιμοποιήθηκαν στη συνέχεια στην εκκλησιαστική μουσική και έγιναν αφορμή για την ίδρυση νέων χορωδιών, και συνεπώς για την άνθιση της χορωδιακής μουσικής στις γερμανόφωνες χώρες.

Evelin Voigtman

1. Βλ. Pierre Barbaud, Haydn, *rororo - monographien* 49, σελ. 98-100.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΩΔΕΙΟΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Δευτέρα 15 Ιουνίου 1959, ὥρα 8.30 μ.μ.

J. HAYDN

Δ Η Μ Ι Ο Υ Ρ Γ Ι Α

ΟΡΑΤΟΡΙΟ ΣΕ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

Μονωδοί: ὁ κ. Τ. ΠΑΠΠΑΣ καὶ οἱ μνηστῆς τῆς Ἀνωτέρας τοῦ Ὁδείου
Θεσσαλονίκης: Γ. ΔΗΜΟΥ, Α. ΚΑΛΛΙΒΑΖΗ, Χ. ΠΕΤΚΑΚΗ,
Δ. ΣΙΩΡΗ καὶ Δ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ, Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, Α. ΑΡΤΑΚΙΑΝΟΣ,
Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ καὶ Α. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Στὸ Πιάνο: Ὁ κ. Χ. ΚΑΛΕΑΣ

Μικτὴ Χορωδία Ὁδείου Θεσσαλονίκης
Συμφωνικὴ Ὀρχήστρα Βορείου Ἑλλάδος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Το κείμενο αποδίδεται στα ελληνικά από τον ΣΟΛΩΝΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ, με τη μορφή και σειρά που πρωτοπαρουσιάστηκε στην πρώτη εκτέλεση της Δημιουργίας στην Θεσσαλονίκη, στις 15 Ιουνίου 1959, με την Σ.Ο.Β.Ε., τη χορωδία του Κ.Ω.Θ. και διευθυντή ορχήστρας τον Σόλωνα Μιχαηλίδη.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. ΟΡΧΗΣΤΡΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΑΟΥΣ

ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ

2. ΡΑΦΑΗΛ (Recit)

Στην αρχή ο Θεός έπλασε
τον ουρανό και τη γη.
Και η γη ήταν κενή και άμορφη
Και σκοτάδι ήταν απλωμένο στην
άβυσσο.

ΧΟΡΟΣ

Και το πνεύμα του Θεού
επλανάτο στα νερά επάνω.
Κι' είπε ο Θεός: «Γεννηθήτω φως».
Κι' έγινε φως.

ΟΥΡΙΗΛ (Recit)

Κι' ο Θεός είδε το φως
κι' ήταν καλό. Και χώρισε
το φως απ' το σκοτάδι.

3. ΟΥΡΙΗΛ (Άρια)

Φεύγουν τώρα, μπρος
στις ιερές αχτίδες,
τα σκοτάδια της αρχαίας νύχτας.
Η πρώτη μέρα λάμπει,
το χάος σβύνει και τάξη
θαυμαστή απλώθηκε στη γη.
Με τρόπο φεύγουν οι δαίμονες,
πέφτουνε στην άβυσσο βαθειά.

ΧΟΡΟΣ

Κατάρες μανιασμένες
θα τους ακολουθούν.
Ένας καινούριος κόσμος ξεπηδά
στού Θεού την προσταγή.

ΟΥΡΙΗΛ

Μακρὰ πετούν
τα μαύρα πνεύματα
βαθεία στην άβυσσο
και στο σκοτάδι.

ΧΟΡΟΣ

Κατάρες μανιασμένες
θα τους ακολουθούν.
Ένας καινούριος κόσμος ξεπηδά
στού Θεού την προσταγή.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ

4. ΡΑΦΑΗΛ (Recit)

Κι' ο Θεός έπλασε το στερέωμα
και χώρισε τα νερά,
που ήταν από κάτω,
απ' τα νερά που ήταν από πάνω
στο στερέωμα.
Λυσώδεις θύελλες ξεσπούνε.

Και άνεμοι δέρνουν τα νέφη φρικτά.
Και φλόγες καιν' τον ουρανό.
Ψηλά βροντές αντηχούν τρομερές
κι' ατέλειωτες πέφτουν βροχές
με χειμαρρώδη ορμή,
χαλάζι τρομερό και χιόνι παγερό.

5. ΓΑΒΡΙΗΛ (Άρια)

Το θαυμαστό το έργο
το χαίρονται οι άγγελοι.
Στους ουραμούς και στα αιθέρια
αντηχεί η δόξα του Θεού.

ΧΟΡΟΣ

Και στα αιθέρια αντηχεί,
στους ουραμούς και στα αιθέρια
αντηχεί η δόξα του Θεού.

ΤΡΙΤΗ ΜΕΡΑ

6. ΡΑΦΑΗΛ (Recit)

Κι' είπε ο Θεός «ας μαζευτούνε
τα νερά όλα μαζί σ' ένα μέρος.
Και ας φανεί η ξηρά».
Και γίνανε όλα.
Και τη ξηρά ονόμασε γη
και όλα τα νερά ονόμασε θάλασσα.
Κι με χαρά τα είδ' ο Θεός.

7. ΡΑΦΑΗΛ (Άρια)

Άγρια κύματα σχίζουν
τη μανιασμένη θάλασσα.
Άγρια κύματα σχίζουν κι' αφρι-
ζουν
στη μανιασμένη θάλασσα.
Βουνά και βράχοι ξεπηδούν
με τις κορφές στα νέφη ψηλά.
Ορμητικά ποτάμια τρέχουν
στις πεδιάδες φειδωτά.
Και ρυάκια τραγουδούν
μεσ' στις κοιλάδες σαν
γλυστρούν».

8. ΓΑΒΡΙΗΛ (Recit)

Κι' είπε ο Θεός: «Στη γη
χορτάρι ας βγει
και σπόροι απ' αυτό κι απ' το
δέντρο
καρπός, κατά το είδος,
που ο σπόρος είναι πά στη γη».
Και γίνανε όλα.

9. ΓΑΒΡΙΗΛ (Άρια)

Την πράσινη στολή οι κάμποι
φορούν με χάρη περισσή.
Πολύχρωμα λουλούδια
προσθέτουν όψη μαγική.
Χιλιάδες βάτοι μυρωδιές
μεθυστικές σκορπούνε.
Παντού Θεού χαρά.
Απ' τους καρπούς λυγίζουν
τα κλαδιά.
Πυκνά υψώνονται άλση δροσερά
και πά στους λόφους δάση σκιερά
και μεγαλόπρεπα.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΜΕΡΑ

10. ΟΥΡΙΗΛ (Recit)

Κ' είπε ο Θεός:
«Ας βγουν φωστήρες στα ουράνια,
να χωρίσουν τη μέρ' απ' τη νύχτα,
να δώσουν φως πάνω στη γη.
Κι' ας είναι κει για σημεία,
για εποχές,
και για μέρες και για χρόνους».

11. ΟΥΡΙΗΛ (Recit)

Μ' έκλαμπρο φως προβάλλει
ο ήλιος στην Ανατολή,
σαν νυμφίος ευτυχής.
Και γίγας λαμπερός
το άρμα του να σύρει.
Με φως γλυκό και απαλό
προβάλλει το φεγγάρι

στης νύχτας τη σιγή.
Με πλήθος άστρα φωτεινά
στολισμένος είναι ο ουρανός
κι' οι άγγελοι του Θεού το τέλος
ανάγγειλαν της τετάρτης μέρας,
τη δόξα υμνώντας του Θεού.

12 ΧΟΡΟΣ

Τη δόξα Σου Πλάστη, το σύμπαν
υμνεί.
Το θαύμα Σου, Θεέ, υμνούν
οι ουρανοί.

ΤΡΙΟ

Κ' οι μέρες λαμπρές τη δόξα υ-
μνούν
Κ' οι νύχτες βαθεία το θαύμα υ-
μνούν.

ΧΟΡΟΣ

Τη δόξα Σου Πλάστη, το σύμπαν
υμνεί.
Το θαύμα Σου, Θεέ, υμνούν οι
ουρανοί.

ΤΡΙΟ.

Αντιλαλεί ο λόγος Σου
στους ουράνιους θόλους,
πανταχού στη γη.

ΧΟΡΟΣ

Τη δόξα Σου, Πλάστη...

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΕΜΠΤΗ ΜΕΡΑ

13. ΓΑΒΡΙΗΛ (Recit)

Κ' εἶπε ο Θεός:

«Ἄς γεννηθῶν ἄφθονα ερπετά στα νερά».

Και ζωντανά ἐπλασε και πουλιά να πετοῦν πάνω στη γη και στο στερέωμα ψηλά, του ουρανοῦ.

14. ΓΑΒΡΙΗΛ (Ἄρια)

Μ' ὁρμή πετά με πανίσχυρες φτερούγες ο αετὸς ψηλά και σκίζει σαν φωτιά τον ουρανὸ στον ἥλιο το λαμπρὸ, το φλογερὸ. Ξυπνά κι' ο εὐθυμος κορυδαλός. Μ' ἀγάπη τραγουδοῦνε τρυφερά, τα τρυγόνια ταιριαστά.

Στα δάση ἀντηχεῖ τ' ἀηδονιοῦ το γλυκότονο τραγούδι. Δεν του σφίγγει πόνος την καρδιά, δεν κλαίει ἀκόμα τον καημὸ το μάγο του τραγούδι, η μάγισσα λαλιά.

15. ΡΑΦΑΗΛ (Recit.)

Κι' ο Θεὸς ἐπλασε τα κήτη και κάθε ζωντανὸ που κινεῖται.

Κι' εὐλόγησεν αὐτὰ λέγοντας:

«Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε' και σεις πουλιά τραγούδι ψάλλετε σε κάθε δέντρο.

Και σεις ψάρια πληθύνεσθε τη θάλασσα γεμίστε.

Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε για του Θεοῦ σας τη χαρά».

16. Και οι ἄγγελοι τόνισαν τις λύρες τους

κ' ἐψάλλαν τα θαύματα της πέμπτης μέρας.

17. ΤΡΙΟ α) ΓΑΒΡΙΗΛ

Πανέμορφοι προβάλλουν

στα πράσινα οι λόφοι και ἀπειρα χρώματα στολίζουνε τη γη. Ἀπὸ το φειδωτὸ και δροσερὸ ρυάκι σαν κρῦσταλλο κυλάει το νερὸ.

β) ΟΥΡΙΗΛ

Τριγύρω στον αέρα με τρέλλα φτερουγίζουν τα εὐθυμα πουλιά.

Και σαν πετοῦν ψηλά πολύχρωμα φαντάζουν στον ἥλιο τα φτερά.

γ) ΡΑΦΑΗΛ

Γοργά, γοργά το ψάρι σχίζει το νερὸ και τρέχει πεταχτὸ κι' ἀπ' το βυθὸ πηδὰ ψηλά στο κύμα. Το δελφίνι λούζεται, παίζει στον αφρὸ.

(ΤΡΕΙΣ)

Ω! πόσο εἶναι θαυμαστά τα ἔργα σου, Θεέ, να τ' ἀριθμήσει ποιὸς μπορεῖ;

18. ΤΡΙΟ - ΧΟΡΟΣ

Μεγαλοουργὸς και κραταιὸς εἶν' ο Θεὸς κι' η δόξα Του για πάντα ζει.

19. ΡΑΦΑΗΛ (Ἄρια)

Λάμπει με φως ο ουρανὸς κι' η γη πανέμορφη γελά.

Πουλιά πετοῦνε στον αέρα και ψάρια σχίζουν τα νερά.

Και ζῶα περπατοῦν στη γη. Μα το ἔργο εἶν' ἀτέλειωτο,

γιατι ἔλειπε αὐτὸς ἀκόμα που τον πανίσχυρο Θεὸ θα υμνεῖ με καρδιά και με φωνή, που του Θεοῦ τη δύναμη με θαυμασμὸ θα υμνεῖ.

ΕΚΤΗ ΜΕΡΑ

20. ΟΥΡΙΗΛ (Recit.)

Κι' ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο.
Κατ' εικόνα αυτού τον έπλασε
και το «άρρεν» και το «θήλυ»
και ο άνθρωπος γίνηκε ζώσα ψυχή.
Και φύσηξε σ' αυτόν πνοή ζωής.

21. ΟΥΡΙΗΛ (Άρια)

Περήφανος και δυνατός
με ομορφιά και θάρρος
κι' ευγενική ματιά κυττά
ορθός της φύσης ο βασιλιάς.
Το μέτωπό του το πλατύ
βαθείά σοφία μαρτυρεί.
Στο φωτεινό του βλέμμα
λάμπει η ψυχή
και η πνοή του Δημιουργού.
Μ' αγάπη σφίγγει τρυφερά
στην αγκαλιά του,
την όμορφη γυναίκα του,
πολύτιμό του σύντροφο.
Τ' αγνό παρθένο βλέμμα της,
της άνοιξης καθρέφτης,
χαρίζει αγάπη και άπειρη χαρά.

22. ΧΟΡΟΣ

Το έργον ετελείωσε
το βλέπει με χαρά ο Θεός.

Στους ουρανούς, στη γη,
στη θάλασσα, παντού,
ας αντηχεί η δόξα του Δημιουργού.

23. ΤΡΙΟ (ΓΑΒΡΙΗΛ - ΟΥΡΙΗΛ)

Προς Σε προσβλέπουν, Δημιουργέ,
Προς Σε κάθε ψυχή στη γη.
Προς Σε τον ισχυρό και τον
πανάγαθο

Προστάτη του παντός.

ΡΑΦΑΗΛ

Σαν σκυθρωπάς' η όψη Σου
τα πάντα τρέμουνε στη γη,
κι' αν την πνοή τους σβήσεις
στάχτη θε να γενούν.

ΤΡΕΙΣ

Καινούργια στέλνεις τους πνοή,
χαρίζεις πάλι τη ζωή,
καινούργιο δίνεις φως κι' ατέλειωτη
χαρά, χαρά παντοτεινή.

24. ΧΟΡΟΣ

Το έργον ετελείωσε,
το βλέπει με χαρά ο Θεός.
Ας υμνήσουμε τον Πλάστη,
τον βασιληά των ουρανών.
Αλληλουϊα, αλληλουϊα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

25. ΟΡΧΗΣΤΡΑ:

ΠΡΩΙΝΟ ΞΥΠΝΗΜΑ

ΟΥΡΙΗΛ (Recit.)

Ροδοντυμένη ξυπνάει
με μουσική γλυκειά
η πρώτη αυγή στη γη.
Απ' τον αγγελικό χορό
θει' αρμονία αντηχεί στη γη.

Και να, η Εύα κι' ο Αδάμ,
κρατώντας χέρι, χέρι.
Το βλέμμα τους λαμπρό
εκφράζει τη χαρά,
και ύμνους ψάλλουνε
τα χείλη στο Θεό.
Ας ψάλλουμε και μεις
μαζί στον Ύψιστο.

26) ΕΥΑ - ΑΔΑΜ

Ω Ύψιστε Δημιουργέ
της Γης και τ' Ουρανού.
Το φως και η ζωή, τα πάντα
πλαστήκαν από Σε.

ΧΟΡΟΣ

Ευλογημένο, Κύριε,
για πάντα τ' όνομά Σου,
πάντα, πάντα ας είναι, Κύριε.

27. ΑΔΑΜ

Ω συ, των άστρων βασιλιά,
κορώνα της ημέρας,
του κόσμου μάτι και ψυχή,
ω ήλιε συ, λαμπρέ.

ΧΟΡΟΣ

Ανάγγειλε παντού στη γη
την άπειρη δόξα του Θεού.

ΕΥΑ

Ω σεις, φεγγάρι και αστέρια,
στολιδία της νυχτός,
τον ύμνο του Θεού κηρύχτε
με άσβεστη χαρά.

ΑΔΑΜ

Και σεις στοιχεία
που αιώνι' αλλάζετε μορφή.
Σεις πυκνές ομίχλες
και σύννεφα, που σαν πουλιά
πετάτε.

ΕΥΑ - ΑΔΑΜ - ΧΟΡΟΣ

Δοξολογείτε το Θεό,
τον ισχυρό και κραταιό.

ΕΥΑ

Και σεις πηγές χαρούμενα
υμνείστε το Θεό.
Και σεις λουλούδια και φυτά
μύρα στείλετε ψηλά σ' Αυτόν.

ΑΔΑΜ

Σεις που ζείτε στα βουνά,
και σεις κάτω στη γη,
σεις που ζείτε στον αέρα
και σεις στη θάλασσα.

ΕΥΑ - ΑΔΑΜ - ΧΟΡΟΣ

Υμνείστε όλοι το Θεό.
αιώνια δόξα στο Θεό.

ΕΥΑ - ΑΔΑΜ

Και σεις κοιλάδες και βουνά
και δάση σκιερά,
πρωί και νύχτα θ' αντηχείτε
τον ύμνο του Θεού.

ΧΟΡΟΣ

Ω κραταιέ, Πανίσχυρε,
του σύμπαντος Δημιουργέ.
Η γη κι οι ουρανοί σε υμνούν,
Σε, υμνούν, Θεέ, και μεις παντοτινά.

28. ΝΤΟΥΕΤΟ: ΑΔΑΜ-ΕΥΑ-
ΑΔΑΜ

Αγαπημένη, μόνο κοντά σου
νιώθω άπειρη ευτυχία.
Κάθε στιγμή χαρά καινούργια
μας φέρει, δίχως σκέψη και
φροντίδα.

Ευτυχής περνάει η ζωή.

ΕΥΑ

Αγαπημένε, μαζί σου νιώθω
υπερκόσμια ευτυχία.
Η ζωή μου κι όλα σου ανήκουν,
αμοιβή μου η αγάπη σου θε νάναι.

ΕΥΑ - ΑΔΑΜ

Αγαπημένε (αγαπημένη),
στο πλευρό σου
πλημμυρίζω από χαρά,
η ζωή μου όλη δική σου,
αμοιβή μου η αγάπη σου θα νάναι.
Αγαπημένη(ε) στο πλευρό σου
νιώθω απέραντη χαρά,
κάθε στιγμή χαρά καινούργια
μας φέρει, δίχως σκέψη θλιβερή.

ΑΔΑΜ

Ω, πώς μας φωτίζει
η δροσόλουστη αυγή.

ΕΥΑ

Ω, πώς μας δροσίζει
της νυχτός τ' αγέρι.

ΑΔΑΜ

Ω, πόσο γλυκειά
είν' των καρπών η γεύση.

ΕΥΑ

Ω, πώς με μεθά
των λουλουδιών η ευωδιά.

ΕΥΑ - ΑΔΑΜ

Μα δίχως σε τ' είναι για με
η αυγούλα; τ' αγέρι;
και οι καρποί; κι οι ευωδιές;
Με Σε κάθε χαρά πλαταίνει,
με Σε διπλή 'ναι η χαρά.

Με Σε πανώρια η ζωή.

Πάντα για Σε θα ζω.

29 ΧΟΡΟΣ

Το έργον ετελείωσε,
το βλέπει με χαρά ο Θεός.
Ας υμνήσουμε τον Πλάστη,
τον βασιληά των ουρανών.
Αλληλούϊα, αλληλούϊα.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πέμπτη 15 Μαρτίου 1990, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Σολίστ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (βιολί)

Πρόγραμμα: Θ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗ: Επικό τραγούδι.

J.S. BACH: Κοντσέρτο σε μι μείζονα, για βιολί και ορχήστρα.

Lv. BEETHOVEN: Συμφωνία αρ. 4, σε σι ύφ. μείζ., έργο 60.

Πέμπτη 22 Μαρτίου 1990, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΝΙΚΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Σολίστ: MINCHO MINCHEV (βιολί)

Πρόγραμμα: Μ. ΒΑΡΒΟΓΛΗ: Ποιμενική Σουίτα, για ορχήστρα εγχόρδων.

P.I. TSCHAIKOWSKY: Κοντσέρτο σε ρε μείζ. για βιολί και ορχήστρα, έργο 35.

W.A. MOZART: Συμφωνία αρ. 40, σε σολ. ελασ., Κ.V. 550.

Πέμπτη 29 Μαρτίου 1990, ώρα 9.00 μ.μ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Διευθυντής ορχήστρας: ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Σολίστ: ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ - ΡΑΛΛΗ (σοπράνο)

Πρόγραμμα: W.A. MOZART: «Η επικεικεία του Τίτο», Εισαγωγή.

W.A. MOZART: «Benedictus sit Deus» Κ.V. 117 και «Regina coeli» Κ.V. 108, για σοπράνο, χορωδία και ορχήστρα, Α' εκτέλεση.

P.I. TSCHAIKOWSKY: Συμφωνία αρ. 5, σε μι ελάσ., έργο 64.

Εκδηλώσεις οργανωμένες από την Κ.Ο.Θ. στην αίθουσα ΑΥΛΑΙΑ:

- Παρασκευή 16 Μαρτίου 1990, ώρα 8.30 μ.μ.
ΡΕΣΙΤΑΛ ΑΛ. ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ - F. MANZ (πιάνο - φλάουτο)

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευθυντής: *ΑΛΚΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ*

Μόνιμος Αρχμουσικός
Κάρολος Τρικολίδης

A' ΒΙΟΛΙΑ

Κοντσερτίνο:

Κοσμάς Γαλιλαίας
Κων/νος Πατσαλίδης

Μίκης Μιχαηλίδης
Γαλάτεια Μπαλά
Χριστόδουλος Πετικάκης
Φάνης Καπλανίδης
Ντάρια Κάτσιου
Στάθα Γκουτζικά
Μαρία Σουρέφ
Μαρία Δρούγου
Νεοκλής Νικολαΐδης
Φώτω Θεοφάνους
Λιλιάννα Πέτκοβα

B' ΒΙΟΛΙΑ

Ελευθέριος Αγγελόπουλος
Νικόλαος Αρχοντής
Αλέξανδρος Δοϊτσίνης
Ελένη Μυρίδου
Παρασκευή Μπακατσή
Στέλλα Παπαδοπούλου
Μίμης Τοπταΐδης
Ανθή Τζιμα
Πολυξένη Χαριζοπούλου

ΒΙΟΛΕΣ

Οδυσσέας Κουζώφ
Κυριάκος Πάτρας
Γεώργιος Μαυρομουστάκης
Γεώργιος Καμένος
Νικόδημος Δέλλιος
Ειρήνη Παραλικά
Στέφανος Διαμαντής
Φελίτσια Ποπικά
Χρήστος Βλάχος

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Εμμανουήλ Καζαμπάκας
Ζώρα Γκίριτς
Ρένος Μπαλτάς
Κατερίνα Δημητρακοπούλου
Γεώργιος Μανώλας
Ανθή Αικατερίνη
Άγγελος Ντοροφτέι
Ιβάν Μπιάνκι

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Γεώργιος Γράλιστας
Αναστάσιος Μαυρουδής
Λάσκαρης Θεοδωρίδης
Αλέξανδρος Αδαμόπουλος
Αναστάσιος Τοπούζας
Πολύβιος Καρατζίβας
Ελένη Μπουλασίκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Πέτρος Σουσάμογλου
Γεώργιος Κανάτσος
Νίκος Κουκής

ΟΜΠΟΕ

Μπάτκο Άνταμ
Μιχαήλ Ντοροφτέι
Νικόλαος Καλπαξιδης
Θωμάς Μητριζάκης

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Πόλλα Σμιθ
Δημήτριος Κισλάς
Χρήστος Γραονιδης
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Άγγελος Πολίτης
Βασίλης Ζαρόγκας
Μαλίνα Ιορδανίδου
Γεώργιος Πολίτης

ΚΟΡΝΑ

Θεόδωρος Ζαρίμπας
Εμμανουήλ Ιορδανίδης
Δημήτριος Αλεξιάδης
Βασίλειος Βραδέλης
Νίκος Δραγομάνοβιτς
Κλεάνθης Ζαρίμπας

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Ευάγγελος Γκεμιτζής
Ιωάννης Σισμανίδης
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γεώργιος Αβράμογλου
Δημήτρης Κορατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Ιγνάτιος Μαυρίδης
Δημήτριος Νέτσκας
Φώτης Δράκος
Βαγγέλης Μπαλτάς

ΤΟΥΜΠΑ

Γιώργος Τηνιακούδης

ΤΥΜΠΑΝΑ-ΚΡΟΥΣΤΑ

Κων/νος Γρηγοριάδης
Ιωάννης Ιωσηφιδης
Κων/νος Χανής
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Αναστάσιος Βασιλειάδης

ΠΙΑΝΟ

Ελεονώρα Λουκίδου

ΑΡΠΑ

Μαρία Μπιλντέα

Εισιτήρια για τις συναυλίες από το ταμείο του Δήμου της πλατείας Αριστοτέλους, τηλ. 221.961 και το απόγευμα της συναυλίας από το ταμείο της αίθουσας του Α.Π.Θ. (6.00 - 9.00 μ.μ.).

Συνδρομές, στα γραφεία της Κ.Ο.Θ.

ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΥΛΑΙΑ

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ για το τρίμηνο αυτό οργανώνει συναυλίες μουσικής δωματίου, σεμινάρια και άλλες εκδηλώσεις κλασικής μουσικής στο πρώην θέατρο «ΑΥΛΑΙΑ», που έχει μετατραπεί από την Κ.Ο.Θ. σε σύγχρονη αίθουσα μουσικής δωματίου.

Πληροφορίες τηλέφ: 260.620 και 221.185 (πρωί 9.00-14.00).

Φωτοσύνθεση, Φιλμ, Εκτύπωση: *ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΑ*,
Ολυμπίας 47, 543 52 - Α. Τούμπα - Τηλ. 933.508

Φωτογραφία Εξωφύλλου: *Διογένης Νικολέρης - Χρήστος Νικολέρης*